

США й Бразилія. За прогнозом Міжнародного енергетичного агентства, до 2020 р. світове виробництво біопалива досягне 120 млрд. дал. в рік.

Однак в умовах масштабного зростання виробництва біодизельного палива як альтернативного джерела енергії в усьому світі назрівають нові екологічні проблеми, які вимагають негайного вирішення. Таке пальне отримують шляхом перетерифікації тризамісних ефірів гліцерину і жирних кислот метанолом в присутності каталізаторів [4]. Процес неминуче супроводжується утворенням побічного продукту – гліцерину.

Промислове виробництво біодизельного палива вже незабаром призведе до нагромадження гліцерину в кількостях, які значно перевищують потребу в ньому. Прямий продаж гліцерину не вигідний, оскільки продукт сильно забруднений, а його очищення дороге, тому витрати при його використанні в якості сировини для парфумерної або харчової промисловості будуть дуже високими. Із цього випливає необхідність пошуку нових шляхів його переробки. Одним з перспективних способів утилізації гліцерину може стати виробництво пластифікаторів і добавок до моторних палив. Ці технічно важливі продукти можна отримувати із простих і складних ефірів гліцерину різної будови.

Процес одержання пластифікаторів на основі складних ефірів гліцерину досліджувався у тому числі і в лабораторних умовах [5]. Було встановлено, що серед різноманіття способів синтезу складних ефірів технічно простим є його синтез. Трибутират гліцерину має порівняно високу температуру горіння за низьким кислотним числом, що відповідає вимогам до властивостей пластифікаторів [6]. Цей пластифікатор є менш небезпечний для екологічної ситуації в цілому і для людини зокрема. Таким чином, складні ефіри гліцерину можуть служити пластифікаторами для ПВХ-композицій і інших полімерних матеріалів.

Виробництво запропонованого пластифікатору може стати основою для створення індустріального комплексу, із допомогою якого буде можливо реалізувати екологічні передумови ведення бізнесу у аграрній сфері, зокрема у спиртовій галузі. У центрі такого комплексу перебуватиме переробне підприємство, сировиною для якого будуть відходи спортивних заводів, які виробляють біодизельне пальне.

Література

1. <http://gazeta.zn.ua/business/komu-meshaet-bioetanol-html><http://www.ukrspirt.com/>
2. Biofuels for transport. An international perspective // International Energy Agency. 2014.
3. Wright L., Turhollow A., Stokes B., Erbach D. Biomass as Feedstock for a Bioenergy and Bioproducts Industry: The Technical Feasibility of a Billion-Ton Annual Supply // Oak Ridge National Laboratory. 2015.
4. http://www.eia.doe.gov/cneaf/solar.renewables/page/epact/epact_sum.html
5. Biofuels for transport. An international perspective // International Energy Agency, 2014.

Юрій Стаднік

Тернопільський національний економічний університет

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПОБУДОВУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

У вітчизняній, як і у світовій, практиці не існує загально визначеного підходу щодо віднесення господарських суб'єктів до категорії малих і середніх. У Європейській співдружності спробу уніфікувати такі форми господарювання зробили в 1966 р., коли були прийняті рекомендації з цієї проблеми. При цьому, керувались

головними критеріями: чисельність персоналу; загальний баланс; корпоративна залежність. Виходячи з цих критеріїв було виділено 3 види господарств: 1) мікропідприємства, які використовують не більше 10 осіб працюючих, а обсяги діяльності та балансу не встановлюють; 2) малі підприємства, які мають від 10 до 49 чоловік працюючих, максимальний середньорічний оборот становить 7 млн. євро, а річний баланс не перевищує 5 млн. євро; 3) середні підприємства з кількістю працюючих – до 250 чоловік, максимальним середньорічним оборотом – 40 млн. євро і річним балансом не більше 27 млн. євро. В практиці окремих держав застосовують інші критерії. Так, у Німеччині до малих і середніх підприємств відносять такі, що мають чисельність працюючих до 500 осіб і середній оборот підприємства до 100 млн. євро, а в Нідерландах їх сфера обмежується 100 працюючими.

Поділ фермерських господарств на види та обрання згідно до них форми ведення бухгалтерського обліку викликають неоднозначні позиції вчених. Деякі автори для визначення виду господарства пропонують використовувати земельну площу. Проте, за нашим переконанням, площа земельних угідь реально характеризує розміри господарств, що спеціалізуються лише на землеробстві. Застосування цього критерію для інших видів фермерських господарств не є ефективним. Л.К. Сук доводить, що фермерські господарства, які здійснюють на місяць не більше 100 господарських операцій – вважаються малими. Господарства з простим технологічним процесом виробництва продукції, які здійснюють за місяць не більше 300 господарських операцій – вважаються середніми, а решта фермерських господарств, які здійснюють за місяць більше 300 господарських операцій – вважаються великими. Відповідно до цього, малим фермерським господарствам, що не мають виробництва продукції, пов'язаної з великими матеріальними витратами, для побудови бухгалтерського обліку рекомендується застосовувати просту форму ведення бухгалтерського обліку; для середніх же фермерських господарств з простим технологічним процесом виробництва продукції, – спрощену форму ведення бухгалтерського обліку; а для великих фермерських господарств – загальну форму ведення бухгалтерського обліку. М.Я. Дем'яненко переконує, що для орієнтації у виборі форми обліку фермерським господарствам доцільно користуватися критеріями: середньо-облікова чисельність працюючих; обсяг виручки від реалізації продукції за рік; розмір землекористування; кількість господарських операцій. С.В. Скрипник поділяє фермерські господарства на: суб'єкти мікропідприємництва: середня кількість працівників за рік не більше 10 осіб, річний дохід – до 2 млн. євро; суб'єкти малого підприємництва: середня кількість працівників за рік не перевищує 50 осіб, річний дохід – до 10 млн. євро; суб'єкти великого підприємництва: середня кількість працівників за рік не перевищує 250 осіб, річний дохід – до 50 млн. євро [4, с. 264].

За нашим переконанням, для визначення видів фермерських господарств доцільно використовувати критерії кількості працівників і обсягу виручки за рік з диференціацією трьох видів фермерських господарств: мікрогосподарства – це фермерські господарства з кількістю працівників до 10 чоловік та обсягом виручки за рік до 100 тис. євро; малі фермерські господарства – підприємства з кількістю працівників від 10 до 50 чол. та обсягом виручки за рік від 100 до 500 тис. євро; великі – фермерські господарства, кількість працівників в яких більше 50 чоловік, а обсяг виручки за рік – понад 500 тис. євро.

У мікрогосподарствах для ведення бухгалтерського обліку ми пропонуємо застосовувати просту форму обліку. Основним реєстром для обліку за цією формою є Журнал реєстрації господарських операцій [1, с. 285]. Всі операції в ньому відображаються з дотриманням принципу подвійного запису.

Середнім фермерським господарствам пропонуємо вести бухгалтерський облік за спрощеним Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва і складати фінансову звітність відповідно до П(С)БО 25.

Великим фермерським господарствам бухгалтерський облік рекомендуємо вести з використанням звичайної форми обліку. Тобто, за Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій та відповідно до Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку за журнально-ордерною формою на підприємствах агропромислового комплексу.

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що при диференціації видів фермерських господарств, окрім врахування кількості працівників та обсягу виручки за рік, доречно орієнтуватися й на інші індивідуальні показники та умови розвитку господарства, зокрема динаміку розвитку аграрної галузі, потреби менеджменту в рівнях деталізації інформації та ін., що впливатиме на структуру реєстрів синтетичного і аналітичного обліку.

Література

1. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Р. Ф. Бруханський, О. П. Скирпан. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 444 с.
2. Бруханський, Р. Ф. Концепція стратегічного менеджменту та бухгалтерський облік: можливі варіанти взаємозв'язку / Р. Ф. Бруханський // Інноваційна економіка. – 2014. – №. 3. – С. 239-243.
3. Бруханський, Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва: монографія / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 384 с.
4. Скрипник, С.В. Удосконалення методичного забезпечення облікового процесу фермерських господарств / С. В. Скрипник // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Вип. 2 (53). – С. 264-269.

Ольга Стадник

Тернопільський національний економічний університет

ПЕРІОДИЗАЦІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ

Систему бухгалтерського обліку можна розглядати як на мікрорівні (на рівні окремого підприємства), де основним завданням виступає визначення кінцевого результату, так і на макрорівні, тобто в порівняльному аспекті національних систем бухгалтерського обліку різних країн світу. Вивчення порівняльного аналізу діючих моделей бухгалтерського обліку дозволяє зрозуміти, як вирішуються питання бухгалтерського обліку в різних країнах, чому методи та концепції обліку різних країн відрізняються один від одного.

На думку Я. Соколова предметом бухгалтерського обліку є факти господарського життя, методом – моделювання, цілями – забезпечення збереження цінностей та виявлення результатів господарської діяльності. Якщо взяти всю історію бухгалтерського обліку, звернутися до його початку, а „начало – это не чистое ничто, а такое ничто, из которого должно произойти нечто” [5, с. 57].

В основі однієї з класифікаційних ознак, визначених Я.В. Соколовим процесу розвитку бухгалтерського обліку закладено існування національних шкіл бухгалтерського обліку, які склалися у світі (рис. 1).